

## NACHT UND TRAUME

Muziek waar  
het hart van  
gaat zingen

75

Schubert, Franz Peter (1797 – 1828), D 827, opus 43, 2

Matthias Goerne, bariton  
Alexander Schmalcz, piano

*Heil'ge Nacht, du sinkest nieder;  
Nieder wallen auch die Träume  
Wie dein Mondlicht durch die Räu-  
me  
Durch der Menschen stille Brust.*

*Heil'ge nacht, jij daalt nu neder;  
neder dalen ook de dromen,  
als het maanlicht door de bomen,  
in de mensenharten teer.*

*Die belauschen sie mit Lust  
Rufen, wenn der Tag erwacht:  
Kehre wieder, heil'ge Nacht!  
Holde Träume, kehret wieder!*

*Die genieten daarvan zeer,  
roepen als het licht weer daagt:  
kom terug, o heil'ge nacht!  
mooie dromen, keer toch weer!*

De oorspronkelijke tekst is van Matthäus Kasimir von Collin (1779 - 1824), *Nachtfeier*. De Nederlandse vertaling is van Lau Kanen (2005).

Na het avondrood (nr. 74) valt de nacht. Melancholie, huivering, al dan niet beschenen door de maan. Ze duiken op in tientallen liederen en zijn neergedaald op menig cd. En als er één componist is waarbij de muziek slechts begrepen kan worden als ook de tekst gekend wordt, dan is dat wel Schubert. Dat bewijst dit lied.

*Nacht und Träume* is opnieuw een voorbeeld van het vermogen van Schubert om – zoals ook in *Du bist die Ruh* – een plotselinge breuk in de muziek en dus in de gevoelsuitdrukking te creëren. Door een lang voorspel worden we het dromenland ingeleid en de bariton leidt ons met lange bogen door de nacht. Als we dan via een kort tussenspel ons voorbereiden op een melodische herhaling van het eerste couplet, treedt bij het begin van het tweede vers, voorzichtig maar niet te missen, een breuk op. De toonsoort verandert. Om weer naar de oude toonsoort terug te keren bij de woorden *Kehret wieder*.

Van dit lied is ook een mooie orkestratie beschikbaar. Ik koos hier toch voor het origineel, vooral vanwege de prachtige zang van Matthias Goerne.

Luister naar dit lied als de nacht je wakker houdt!